

FÓRUM ARCHIVÁROV

Roč. XIII. č. 10

December 2002

Zo 6. archívnych dní na Slovensku

Vzťah archívov a regiónu

Mojou úlohou v tejto krátkej prednáške je, aby som Vám priblížil vzťah archívov a regiónu. Tento vzťah možno charakterizovať, ako vzájomný, nakoľko samotná činnosť archívov a účinkovanie regiónov sú úzko späté. Pri riešení tohto vzťahu hneď v úvode sa naskytne niekoľko závažných otázok, ktoré by aj mohli spochybníť tento vzájomný v niektorých prípadoch až nad rámec dobre fungujúci stav. Ako prvú otázku by sme si mohli položiť, čo si myslíme pod pojmom región, a či samotný archív respektívne archivár má za povinnosť aktívne sa podieľať na riešení - prepáčte my za tento marxistický výraz - hospodársko-spoločenských problémov.

Pri hľadaní odpovedí na tieto otázky budeme vychádzať z vlastných skúseností a z referátov, ktoré odzneli na sympóziu „Identita archivára“ v Rajeckých Tepliciach v roku 1994. Pod pojmom región chápeme isté ohraničené zemepisné územie s istými historicko-politickými a kultúrnymi danosťami. V našich podmienkach pojem region porovnávajúc so západnou Európou úniou sa radikálne líši, ani nie so svojimi spoločenskými parametrami, ale zemepisnou veľkosťou. Teda môžeme si položiť otázku: existujú na Slovensku regiony podľa západo-európskych noriem? Odpoveď jednoznačne znie, že nie. Tak potom aký vzťah môže existovať

medzi regiónom a archívami ? Odpoveď na položenú otázku korení v histórii archívnictva a vo vybudovaní sietí archívov na Slovensku. Som toho názoru, že pojem región na Slovensku podľa súčasného správneho členenia sa vzťahuje na okresy a kraje resp. na vyššie územné samosprávne celky, takzvané VUC-ky. V prípade vzťahu regiónu k archívu najviac inklinujú štátne okresné archívy, ktoré sú v priamom kontakte s miestnymi samosprávami, základnými kameňmi regionalizmu. Kedže vykonávajú dohľad nad registratúrou obcí a miest, sú naseba naviazaní, z čoho pravidelne vznikajú obojstranne výhodné a užitočné kontakty. Nepopierame však, že aj zo strany miest a obcí v niektorých prípadoch archívnictvo, a samotný archív je chápané, ako inštitúcia ministerstva vnútra, kde majú voľný prístup len určití vyvolení ľudia. Treba však poznamenať, že možnosť reálnej spolupráce sa zakladá vždy na ľudskom faktore. A tým sme sa dostali k druhej časti otázky: či samotný archív respektívne archivár má za povinnosť aktívne sa podieľať na riešení hospodársko-spoločenských problémov. Ako samotná prax od roku 1989 ukázala, archívy nielen že môžu, ale aj

musia riešiť tieto úlohy. V prvom rade chápem pod tým obrovský nárast správnej agendy pri riešení reštitúcií, transformácie a privatizácie hospodárstva. Táto skutnosť, ktorá sa dotkla okresných, oblastných ale aj národného archívu, otvorila brány mnohým ľuďom do archívov. Môžeme teda konštatovať, že toto obdobie, ktoré trvalo do roku 1996-97, prinieslo obrovskú záťaž v správnej agende, ale na druhej strane občania, štátne a samosprávne orgány sa viacmenej naučili vážiť prácu archivárov. Škody, ktoré nám spôsobilo toto obdobie nemôžeme zatajiť. Bolo to badať v oblasti sprístupnenia archívnych fondov a v oblasti tzv. kultúrno-osvetovej činnosti a publikačno-vedeckej práci archivárov. A práve tieto tri spomínané momenty približujú archivára k regiónu.

Obdobie po roku 1989 prinieslo so sebou obrovské zmeny. Zo strany regionu - miest a obcí - napr. nadmerný záujem o dejiny. Tento záujem sa prejavil, a prejavuje sa v rôznej forme spoločenských nárokov. Ide o hľadanie a zvýraznenie identity komunit regionu a to formou prednášok, výstav, monografií, vrátenia sa k pôvodným obecným symbolom atď. Je to najúčinnejšia

forma archívu a archivára aby vstupoval do povedomia regiónu, a vedúcich činiteľov regiónu. Ako dr. Dubovský podotýkal: „*regionálny archív je zlatou baňou k regionálnej problematike*“. Stotožňujem sa s jeho názorom. Vo využívaní týchto možností archivári narážajú na niekoľko problémov. Táto práca resp. činnosť vyžaduje od archivára ako regionálneho historika všestranné vedomosti. Teda nie každý archivár má a môže byť regionálnym historikom. Každý však musí ovládať na dobrej úrovni požiadavky spracovania archívnych fondov, čo je podmienené v prvom rade vedomosťami z dejín správy. Najlepšie archívny fond využije ten, kto ho spracoval, ale len vtedy, keď má schopnosť vedecky tvoriť. Nazdávam sa však, že vo využívaní archívnych fondov v publikačno-vedeckej práci okrem dejín správy takú istú úlohu hrajú aj všeobecné dejiny a pomocné vedy historické. Pri uznávaní našej práci širokou verejnosťou a vedúcimi činiteľmi regiónu dôležitým momentom je aj ľudský faktor nás samých. Jednak sa to týka ako som už spomenul schopnosti vedeckej tvorby - systematickej práce a na druhej strane aj dobrej komunikácie s kolegami a

verejnosťou - zástupcami miest a obcí, tretieho sektoru a štátnej správy.

Pri skúmaní tejto problematiky môžeme položiť ďalšiu otázku: kedy a akou formou sa majú archivári ako regionálni historici tejto problematike venovať? Odpoveď na túto otázku asi každý pozná zo svojich vlastných skúseností. Do dnešného dňa nie je vyriešená, legalizovaná možnosť využívania pracovného času na vedeckú publikačnú činnosť ani pre vysokoškolsky vzdelaných archivárov. Podľa mojich informácií každý riaditeľ len svojej šikovnosti môže ďakovať, že v koncoročných pracovných výkazoch na túto činnosť čerpané dni volakde „zakamufluje“. Hoci koncom šesťdesiatich rokov minulého storočia okresní archivári mali možnosť využívať 20-40% pracovného času na vedeckú publikačnú činnosť. Príklad by sme si mohli brať od kolegov - archivárov z Maďarska, kde každý vysokoškolsky vzdelaný archivár v týždni jeden deň voľne môže študovať, bádať a venovať sa vedecko-publikačnej činnosti. U nás, a teraz hovorím všeobecne i za seba je to jednak na úkor voľného času archivára, alebo archivár - regionálny historik vykonáva kvázy kumulovanú funkciu, keď v istom čase sa venuje iba

jednému, prípadne dvom druhom práce a následne publikačno-vedeckej činnosti. Táto činnosť vyžaduje nadmernú energiu a nie v každom prípade prináša svoje ovocie. Verím, že v blízkej budúcnosti sa bude riešiť tento problém, nakoľko publikačná činnosť samotných archivárov, či na regionálnej alebo na celoslovenskej úrovni len prispeje k uznaniu našej práce.

Formy vzťahu resp. spolupráce archívu a regiónu môžu mať viac podôb. Nechceme túto otázku do podrobna rozoberať, veď má viac aspektov a ani čas nám to nedovolí. Týka sa hlavne predarchívnej starostlivosti, kultúrno-osvetovej a publikačno-vedeckej práce. Význam predarchívnej starostlivosti nechcem spochybniť, treba však poukázať na skutočnosť, že počas vykonávania tejto činnosti - a tu myslím na vytvorenie registratúrnych poriadkov a plánov pre štátne, samosprávne a podnikateľské subjekty resp. kontrolu a dohľad nad ich využívaním v praxi - archív a samotný archivár sa menej dostane do povedomia regiónu. Cieľavedomá predarchívna činnosť však svoje ovocie môže priniesť postupom času, keď dobre spravovaná registratúra sa dostane do archívu a vo

forme archívneho fondu sa stane predmetom využívania pre kultúrno-osvetové a publikačno-vedecké ciele. Podľa môjho názoru práve tieto dve odborné činnosti vedia vytvoriť pre obidve strany - archív a región - účelný vzťah.

Dovoľte mi, aby som Vám v krátkosti priblížil činnosť Štátneho okresného archívu v Šali za obdobie posledných desať rokov. Naš archív patrí medzi najväčšie okresné archívy na Slovensku. Podľa nového územnosprávneho členenia Slovenska z roku 1996 spravuje tri okresy: Šaliansky, Galantský a Dunajskostredský /do roku 1960 šesť okresov/ Počiatky zviditeľňovania archívu v oblasti kultúrno-osvetovej činnosti spadajú ešte do šesťdesiatych rokov 20. storočia. Boli to prvé pokusy, keď sa vytvoril okresný krúžok Slovenskej historickej spoločnosti, a prostredníctvom ktorého sa niektorí kolegovia spolu s učiteľmi dejepisu, muzejníkmi a s niekoľkými samoukmi trochu hlbšie zahrabali do histórie regiónu vo forme prednášok. Nebola to systematická práca, ale ako prvý pokus stojí za mienku. Od druhej polovice osemdesiatych rokov však sa členovia tohto krúžku aktívne podieľali na položení základov regionálnej

historiografie v oblasti Galanty a Šale. Monografia z roku 1987, ktorá bola venovaná 750. výročiu prvej písomnej zmienky okresného sídla Galanty a publikácia o dejinách obce Dolné Saliby boli prvé rozsiahlejšie práce z regionálnych dejín od prvej tretiny 20. storočia. Autormi spomínaných publikácií boli aj kolegovia okresného archívu a archivári dnešného SNA. Hoci tieto monografie boli mierne poznačené aj ideológiou minulého režimu, keď súčasné dejiny mali potvrdiť úspechy štátneho a politického systému, stali sa neskoršie základom regionálnej historiografie. Postupom času, s posilnením povedomia lokálpatriotizmu miestnych činiteľov, od roku 1993 počet obecných monografií vzrástol aj našou zásluhou. Do dnešného dňa sa pracovníci okresného archívu v Šali podielali na 20-tich publikáciách menšieho resp. väčšieho rozsahu, ktoré sa týkali regionálnych dejín a vychádzali z archívnych prameňov. Samostatnú skupinu v publikačno-vedeckej činnosti tvoria menšie publikácie o osobnostiach regiónu v počte 4. Svojou publikačnou činnosťou sme sa dostali do povedomia regiónu, a dovoľm si tvrdiť, že sme založili

archívne regionálne centrum výskumu dejín.

Otváranie priestoru a vrátenie sa k hodnotám minulosti zo strany samospráv predstavoval a predstavuje niekoľko možností vedeckej činnosti archivárov. Okrem regionálnych dejín od roku 1989 môžeme sledovať renesanciu historických obecných symbolov. Takmer niet obcí alebo miest v našom regióne, ktoré by odbočili od tohto trendu. Predstavitelia samospráv sa obracali na archív ako na rovnocenného partnera. Vo viacerých prípadoch sme boli nápomocní starostom a primátorom nášho regiónu pri tvorbe obecných symbolov, z ktorých po schválení heraldickou komisiou niektoré boli uverejnené aj v heraldickom registri Slovenskej republiky.

Od roku 1995 kultúrno-osvetovú prácu sme začali systematicky riadiť. Naším zámerom bolo, aby sme čím viacej záujemcom vedeli prezentovať samotný archív a odbornú činnosť archivára. Pôvodne sme plánovali organizovať podľa zahraničných príkladov tzv. Otvorený deň, ktorým by sme širokej verejnosti priblížili činnosť archívu a prácu archivárov. Bolo to obdobie keď niekoľko obcí už malo schválený svoj nový symbol, a túto

myšlienku sme spojili s prvou veľkou výstavou ktorá niesla názov „*Pečate miest a obcí v okresoch Šaľa, Galanta a Dunajská Streda*“. Výstavou sme dokumentovali bohatú sfragistickú tvorbu miest a obcí v našom regióne od 15. do 19. storočia. Okrem toho, že sa nám podarilo dostať do archívu niekoľko sto návštevníkov, hlavne žiakov základných a stredných škôl, podarilo sa nám vzbudiť záujem o sfragistické pamiatky tých obcí, ktoré sa ešte k pôvodným symbolom nevrátili. Od roku 1995 už tradične prvý septembrový týždeň každý rok otvárame v priestoroch okresného archívu výstavu k regionálnym dejinám. Od roku 1998 ich dopĺňa aj medzinárodná konferencia. Ústredná téma konferencie sa zhoduje s témou výstavy. Výstavy sa stali doplnkovým podujatím konferencií, kde v dvanástich sklenených vitrínach, v šiestich výstavných stoloch a zhruba na štyridsiatich euroklipoch priblížime záujemcom niektoré momenty z regionálnych dejín. Okrem archívnych dokumentov výstavy spestrujeme muzeálnymi, trojroz - mernými predmetmi. V nasledujúcich rokoch v chronologickom slede ústrednou témou ďalších výstav sme si zvolili stredovekú diplomatickú tvorbu

a prvé písomné správy miest a obcí v regióne, osobnosti v regióne, 500. výročie založenia jezuitského kolégia v Šali, 150. výročie bitky pri Tešedíkove, Migrácia, Vývoj a formy samospráv a v tomto roku k tisícému výročiu prvej písomnej správy Šale a okolia – Terra Wag. Naša práca v tejto činnosti bola a je úspešná. Dokazuje to, že zo spomínaných výstav sa niektoré stali aj putovnými v rámci regiónu a niektoré sa dostali až do zahraničia. Výstava k 150. výročiu bitky pri Tešedíkove bola nami inštalovaná na požiadanie družobného mesta Šale v Oroszlányi a výstava o Migrácii v Slovenskom kultúrnom inštitúte v Budapešti.

Ako som už spomenul, od roku 1998 spolu s výstavami poriadame medzinárodné konferencie. Doteraz predstavovali fórum pre kolegov nie len z nášho archívu ale pre kolegov zo ŠOBA v Bratislave a z Nitry, z Národného archívu, z Archívu slovenskej akadémie vied, z katedry archívniectva a PVH UK v Bratislave, ale aj pre kolegov z Maďarského krajinského archívu z Budapešti, z univerzity ELTE z Budapešti a zo župných archívov z Ostrihomu, z Debrecína, či z Nyíregyházy, ktorí sa aktívne podielali na úspechu týchto

stretnutí ako prednášatelia. Svojou tradíciou tieto konferencie sa stali, kvázy akési stretnutia archivárov z územia bývalého Západoslovenského kraja – od Skalice po Levice a od Komárna až po Trenčín – a spoza hraníc na ktorých sa pravidelne zúčastňujú aj zástupcovia samospráv a štátnej správy regiónu.

Som presvedčený, že podobnú činnosť vykonávajú aj iné archívy resp.

archivári vo svojom regióne. Týmto príspevkom som chcel len poukázať na určité skutočnosti. Táto konferencia nám nedá definitívnu odpoveď na položené otázky, veď každý z nás má iné skúsenosti, a zatiaľ nevieme čo nové prinesie ďalšie obdobie v spolupráci archívov a regiónu v archívnictve na Slovensku.

Mgr. Ladislav Bukovszky

Využívanie Registratúrneho strediska a podnikového archívu Slovnaft, a.s. verejnosťou

Archívy patria medzi najstaršie a najvýznamnejšie historické a kultúrne – vedecké inštitúcie vo svete. Pôvodne vznikali z praktických dôvodov na ochraňovanie privilégii pre mestá, obce, súkromné osoby, resp. pre určitú skupinu obyvateľstva napr. cechových remeselníkov na dokazovanie svojich práv v majetkovoprávných konaniach na dokazovanie, kedy sa ukladali najskôr pergamenové, neskôr papierové listiny a v súčasnosti sa ukladajú aj nosiče elektronických dát.

Vedomosti sú považované za najdôležitejší kapitál nielen pre

jednotlivcov, ale pre firmu ako celok. Význam operatívne poskytovaných a plnohodnotných informácií je kapitálom, ktorého hodnota úmerne rastie s postavením firmy v štruktúre spoločnosti. Súčasný manažment zdôrazňuje potrebu vytvárať učiacu sa organizáciu, ktorej cieľom je neustála reprodukcia a rozširovanie jej znalostí. Schopnosť učiť sa rýchlejšie než konkurencia bude v blízkej budúcnosti predstavovať jediný spôsob, akým si firma udrží dlhodobú konkurenčnú výhodu. V tejto súvislosti zohrávajú rozhodujúcu úlohu vedomosti na

základe spoznávania vnútorného a vonkajšieho prostredia firmy.

Vo vzťahu k vnútornému prostrediu firmy k učiacej sa organizácii vytváraním podmienok pre využívanie a uplatňovanie jej znalostí a skúseností nadobudnutých v minulosti.

Vo vzťahu k vonkajšiemu prostrediu firmy vytvárať podmienky pre zachovanie týchto znalostí vo forme archívnych dokumentov ako súčasť národného dedičstva a bohatstva SR. Úroveň tohto poznania je priamo závislá na možnosti a schopnosti využívania a uplatňovania znalostí spoločnosti vytvorených v minulosti, ktoré sa ako historická pamäť v kondenzovanej forme premietajú do dokumentov vytváraných v rámci rôznych činností. Úroveň starostlivosti o tieto dokumenty vypovedá v plnej miere uvedomovania si ich dôležitosti vo firme a ich schopnosti využitia v riadení procesov.

Treba si uvedomiť, že archívne fondy sú trvalé, nemeniteľné a nadčasové. Tvoria korene našej kultúry a civilizácie vo všetkých dimenziách a sú duševným majetkom firiem, ktoré sú ich právnymi nástupcami, s ktorými sú nepretržite spojené a od prvého dňa vzniku dokumentujú jej vývoj od najstarších

čas cez všetky reorganizácie až po súčasnosť.

Pamäť národa a štátu v podobe archívnych retrospektívnych informácií bude potrebná aj pre firmu a ľudí v nej aj v 21. storočí. Konštituovanie, ochrana, spracovanie a využívanie tejto kolektívnej pamäte bude vždy základnou spoločenskou funkciou bez ohľadu na to, či už pôjde o archívny fond s prevahou informácií na papieri, celuloide, diskete, CD - ROM, alebo inom elektronickom médiu.

V prípade Slovnaft, a.s. môžeme konštatovať, že spoločnosť si uvedomuje význam, dôležitosť a úroveň starostlivosti o dokumenty a záznamy, ktoré vznikli z činnosti jej právnych predchodcov ako aj o tie záznamy, ktoré v súčasnosti vznikajú. Svedčí o tom aj tá skutočnosť, že súčasný stav a postavenie Registratúrneho strediska a podnikového archívu (RSaPA) v organizačnej štruktúre spoločnosti.

Registratúrne stredisko a podnikový archív Slovnaft, a.s.

V organizačnej štruktúre je samostatný odbor vedený riaditeľom podriadený priamo námestníkovi generálneho riaditeľa pre podnikové služby (predtým viceprezidentovi). Odbor má dve oddelenia:

1. Oddelenie spisovej dokumentácie, ktoré riadi aj činnosť podateľne spoločnosti a podnikový archív (11 pracovníkov)

2. Oddelenie technickej dokumentácie, ktoré spracováva TTD v papierovej forme, pripravuje a digitalizuje v systéme AIM (6 pracovníkov).

Slovnaft patrí medzi najstaršie a najvýznamnejšie podniky v SR. Bol založený 09.04.1895 v Budapešti (Andrássy útca č. 12) ako „APOLLO – rafinéria minerálnych olejov, účastinná spoločnosť.“ Po porážke Rakúsko – Uhorska sídlo podniku bolo prenesené do Bratislavy v roku 1919.

V Bratislave sa začala spracúvať ropa rok po založení firmy Apollo začiatkom apríla 1896 v novopostavenej rafinérii na priestore cca 7,5 ha na terajšej Čulenovej ulici. Od tohto roku už prešlo viac ako 100 rokov, starej Apolky síce už niet, ale v diele pokračovali a pokračujú ľudia, ktorí si odovzdávali štafetu myšlienok, vedomostí a skúseností zachovaných a archívnych dokumentoch.

Počas svojho vývoja Apolka prešla mnohými zmenami: 1. a 2. svetová vojna, znárodnenie, obdobie štátneho podniku až po súčasnú akciovú spoločnosť.

Spolu so vznikom rafinérie vznikol aj podnikový archív, ktorý sa postupne budoval až doteraz, takže má viac ako storočnú históriu. V písomnostiach, ktoré uchováva, odborne spracúva a poskytuje služby, hlavne interným zákazníkom sú zachytené všetky historické obdobia.

Využívanie Registratúrneho strediska a podnikového archívu

Ak hovoríme o využívaní RSaPA Slovnaft, a.s. vychádzame z potrieb vnútorného – interného prostredia, v ktorej bádateľ = interný zákazník využívajúci v prevažnej miere informácie zo záznamov, ktoré sú uložené v RSaPA. Služby poskytujeme hlavne interným zákazníkom, t.j. pracovníkom spoločnosti a dcérskym spoločnostiam.

Využívanie služieb a informácií zo záznamov môžeme štatisticky zdokumentovať :

Využívanie služieb RsaPA

	2001	k 30.09.2002
Počet bádateľov	409	232
Výpožičky	328	130
Počet vyhotovených xerokópií	1 328	463
Nazretie	144	234
Prevzaté bežné metre	597	155

Registratúrne stredisko a podnikový archív ochraňuje cca 4 500 bm. dokumentácie (cca 3000 spisovej a cca 1500 TTD).

V podnikovom archíve je odborne spracovaných a uložených **181 bm.** Z fondov uložených v archíve sú vypracované inventáre:

- Apollo, rafinéria minerálnych olejov, a.s. Bratislava 1895 – 1945
- Slovenské rafinérie minerálnych olejov, n. p. Bratislava 1946 – 1949
- Základná organizácia ROH pri Slovnaft, n. p. 1953 – 1989

Čiastkové inventáre:

- Závod Vojany 1972 – 1998
- Fond Slovnaft, n. p. 1949 – 1986
- Ochrana životného prostredia 1961 - 1986

Požadované sú všetky druhy dokumentácie, ktoré sú uložené v RSaPA - účtovné, personálne, zmluvy, pre právne konania, technicko - technologická dokumentácia, reglementy, NÚZ-ky, ktorá je potrebná pri každodennej prevádzke, rekonštrukciách objektov, čerpacích staníc atď. Významnú časť tvoria zlepšovacie návrhy (60 bm).

Vzhľadom k tomu, že sme podnikový archív, tak podstatne menej máme externých bádateľov, ale nemôžeme povedať, že vôbec nie.

Viacerí sa na nás obracajú pri písaní hospodárskych dejín, štúdiu chemického priemyslu, vojenských dejín – bombardovanie Apolky.

Okrem vedeckých pracovníkov poskytujeme odborné konzultácie a archívne dokumenty pri písaní diplomových a ročníkových prác:

- „História chemického priemyslu na Slovensku 1918 – 1948“ (Ševčíková Alexandra, FF Univerzita sv. Cyrila Metoda, katedra histórie)
- „Odmeňovanie zamestnanca, kolektívna zmluva, pracovné hodnotenie zamestnancov a zamestnávateľa, starostlivosť o zamestnancov“ /Právnická fakulta UK – projekt celoživotného vzdelávania, Pernecká Beáta)

Jubilejné práce:

- Stredné odborné učilište chemické Slovnaft, a.s. 1960 – 2000, (40. výročie)
- Monografia AŠK INTER (fotografický materiál – 60 rokov Interu)
- Slovnaft 100 (1895 – 1995)
- Slovensko v období II. Svetovej vojny (fotografický materiál pre pripravovanú publikáciu – Ing. Viliam Klabník)

V oddelení technickej dokumentácie, ktorú spravujeme TTD, prebieha celková inventarizácia TD

v Slovnaft, a.s., t.j. príprava na digitalizáciu a samotná digitalizácia do systému AIM prostredníctvom skenovacej linky. Dokumentácia bude prístupná ON LINE pre interných užívateľov na základe prístupových práv.

Centrálny register zmlúv (CRZ) bol vypracovaný ako samostatný projekt na báze AIM pre evidenciu zmlúv uzatvorených medzi Slovnaft, a.s. a externými zákazníkmi. CRZ je veľmi dôležitý pre presné a rýchle vyhľadávanie zmlúv, zvýšenú bezpečnosť evidencie a vyhľadávania zmlúv, ktoré sa nachádzajú v spoločnosti. V CRZ zmlúv sú uchované všetky základné údaje o zmluvách zo všetkých systémov používaných v spoločnosti.

Činnosť podateľne, riadenie jej činnosti a využívanie služieb jej interným i externým prostredím súvisí s poslaním RSaPA v spoločnosti. Informácie o množstve, spôsobe, forme, možnostiach kvalitného a včasného výkonu správy zásielok, prijatých či odoslaných nám slúžia ako dobrý prehľad k tomu, aby sme v budúcnosti správne a vo vhodnom čase navrhli zavedenie automatizovaného systému vedenia spisovej služby a zároveň aj hľadali

možnosti na minimalizovanie manuálne vykonanej práce pri spracovaní zásielok.

Za rok 2001 podateľňa spracovala 254 383 ks odoslaných, 628 452 ks došlých zásielok = 882 835 ks zásielok, faxov a faktúr 49 888 ks. Slovnaft, a.s. za odoslané zásielky zaplatil 3 466 734 .-Sk.

Poslanie

Poslaním RSaPA je v súlade so Zákonom o archívniectve, príslušných vyhlášok, ISO noriem a interných predpisov platných v Slovnaft, a.s. vytvárať podmienky na uchovávanie, preberanie, evidovanie, pravidelné vyradovanie, odborné spracovanie a vyhotovovanie archívnych pomôcok (inventáre), využívanie a uplatňovanie znalostí a skúseností nadobudnutých v minulosti a v súčasnosti vo forme archívnych dokumentov.

1. vykonávať činnosti súvisiace s vývojom, implementáciou a udržiavaním jednotnej správy spisovej a technicko - technologickej dokumentácie spoločnosti
2. vypracúvať Registratúrny poriadok a registratúrny plán
3. zabezpečovať odborné spracovanie a ochranu spisovej a technicko-technologickej dokumentácie uloženej v RSaPA

4. zabezpečovať pravidelné vyradenie z príručných registratúr spoločnosti a RSaPA
5. poskytovať pracovníkom spoločnosti súvisiace s využívaním tejto dokumentácie
6. vykonávať metodicko-kontrolnú a inštruktážnu činnosť
7. vypracúvať metodické smernice a pokyny pre riadenie originálov TTD a pripravovať tieto na následnú digitalizáciu
8. navrhovať projekty, zabezpečovať ich implementáciu pri spracovávaní TTD (AIM, Upgrade...)
9. vypracovať pravidlá a inštrukcie týkajúce sa formátu technicko-technologickej a inej dokumentácie dodávanej externými dodávateľmi (MOED, Metodika organizácie elektronickej dokumentácie na pamäťových médiach).

10. zabezpečovať digitalizáciu vybranej TD
11. vyhodnocovať a zabezpečovať efektivitu informačného systému AIM
12. zabezpečuje činnosť podateľne – preberanie, evidencia, rozdelenie, doručovanie, odosielanie, preberanie kuriérskej pošty – vrátane DAS.

Sme presvedčení, že ak sa nám podarí zrekonštruovať účelovú budovu a presťahovať všetko pod jednu strechu do konca roku 2002, tak sa zlepší komunikácia s externými organizáciami a poskytovaní služieb a informácií možno aj formou štúdijských, resp. stážových pobytov v Slovnaft, a.s. (napr. exkurzie – pod vedením PhDr. Munkovej 27 absolventov kurzu „Správa registratúry a archívu“ – 16.10.2002).

PhDr. Ján Šulavík

Riaditeľ RSaPA, Slovnaft, a.s.

Z DOMOVA

Koncepcia komplexnej ochrany archívnych dokumentov v Slovenskej republike (KOKOCAD)

Základné okruhy problémov, ktoré je potrebné riešiť v súvislosti s dodržiavaním nového zákona č. 305/2002 zo 17. mája 2002 o archívoch a registratúrach a o doplnení niektorých zákonov z hľadiska ochrany archívnych dokumentov:

V súvislosti s novými legislatívnymi úpravami, ktoré sa týkajú slovenského archívnictva – už prijatého Zákona č. 305/2002 zo 17. mája 2002 o archívoch a registratúrach a o doplnení niektorých zákonov - a jeho aplikácii v oblasti ochrany archívnych dokumentov a pripravovanej Vyhlášky Ministerstva vnútra Slovenskej republiky, ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o archívoch a registratúrach a o doplnení niektorých zákonov - je potrebné vypracovať aj novú koncepciu komplexnej ochrany archívnych dokumentov v Slovenskej republike. Táto sa musí týkať predovšetkým nasledujúcich základných okruhov problémov:

- **podmienky prístupu k archívnym dokumentom** - vypracovanie programu vyhotovovania konzervačných a študijných kópií; posúdenie a vyhodnotenie situácie z hľadiska technického a personálneho vybavenia a potrieb archívov, možností a potrieb

evidencie a prístupu k uvedeným informáciám; bezpečné a vhodné uloženie konzervačných mikrofilmových kópií; posúdenie možností, potrieb a podmienok vyhotovovania konzervačných a študijných kópií na pracoviskách archívu alebo formou služieb;

- **preventívna ochrana a priestorové podmienky** - ich posudzovanie v jednotlivých archívoch a registratúrnych strediskách, meranie a vyhodnocovanie príslušných parametrov podľa vyhlášky ako aj vypracovanie opatrení na nápravu v prípade nedodržiavania týchto parametrov;

- **ochrana archívnych dokumentov pred degradačnými činiteľmi a pri vystavovaní** - posudzovanie, vyhodnocovanie a zabezpečovanie podmienok v jednotlivých archívoch v zmysle príslušných legislatívnych ustanovení;

- **konzervovanie a reštaurovanie archívnych dokumentov** - vypracovanie koncepcie z celoslovenského pohľadu, určenie priorít konzervovania z hľadiska významu dokumentov a ich fyzického stavu, zmapovanie reálneho stavu a potrieb z hľadiska konzervovania a reštaurovanie, ako aj technického a

personálneho vybavenia archívov; možnosti a podmienky konzervovania a reštaurovania na pracoviskách archívov a/alebo formou služieb.

V nasledovnej časti poukážeme na príslušné paragrafy zákona č. 305/2002, ktoré sa vzťahujú k problematike ochrany archívnych dokumentov.

Zákon č. 395/2002 zo 17. mája 2002 o archívoch a registratúrach a o doplnení niektorých zákonov a jeho aplikácia v oblasti ochrany archívnych dokumentov čl. 1, § 2 –

Základné pojmy

(1) Archív je odborné pracovisko, ktoré preberá, eviduje, ochraňuje a sprístupňuje archívne dokumenty.

(8) Ochrana archívnych dokumentov je súhrn odborných činností na ich zachovanie a ochranu pred odcudzením a poškodením.

(10) Konzervačná kópia archívneho dokumentu (ďalej len „konzervačná kópia“) je kópia archívneho dokumentu vyhotovená spravidla na mikrofilme s cieľom zachovať informáciu, ktorú archívny dokument obsahuje.

(11) Archívny informačný systém je súbor informácií o archívnych dokumentoch zapísaných v evidencii

archívneho dedičstva, o ich uložení, obsahu a prístupe k nim.

§ 3 – Základné ustanovenia

(1) Archívne dedičstvo je súčasťou kultúrneho dedičstva Slovenskej republiky. Štát je povinný zabezpečiť zachovanie archívneho dedičstva a každý je povinný mu pri tom poskytnúť súčinnosť.

(2) Preberanie archívnych dokumentov, ochrana archívnych dokumentov, ich sprístupňovanie a prístup k informáciám obsiahnutým v archívnych dokumentoch je verejným záujmom.

§ 7 – Povinnosti archívu

Archív je povinný

b) evidovať archívne dokumenty, ktoré prebral, udržiavať evidenciu v súlade so skutočným stavom a oznamovať zmeny v evidencii,

c) ochraňovať archívne dokumenty,

g) umožňovať prístup k archívnym dokumentom, archívnym pomôckam a k evidencii archívnych dokumentov, ktoré prebral,

h) vypracúvať program vyhotovovania konzervačných kópií a o programe informovať Slovenský národný archív,

i) zabezpečovať a zasielať jedno vyhotovenie konzervačnej kópie najvýznamnejších archívnych do-

kumentov Slovenskému národnému archívu.

§ 11 – Archívny informačný systém

- (1) Archívny informačný systém tvoria
- evidencia archívneho dedičstva,
 - archívne pomôcky (sprievodca, inventár, katalóg a register).
- (2) Archívny informačný systém vedú štátne ústredné archívy, štátne archívy s regionálnou územnou pôsobnosťou a ministerstvo.

§ 12 – Podmienky prístupu k archívnym dokumentom

(1) Každý má právo na prístup k archívnym dokumentom uloženým v archíve a k archívnemu informačnému systému (ďalej len „prístup k archívnym dokumentom“), ak tento zákon neustanovuje inak.

(2) Archív umožňuje prístup k archívnym dokumentom vyhotovovaním odpisov, výpisov, potvrdení, kópií, štúdiom a verejným vystavovaním archívnych dokumentov.

(3) Archív predkladá na štúdium originál archívneho dokumentu iba výnimočne; kópiu archívneho dokumentu predkladá vždy, ak

- ide o archívny dokument, ktorý vznikol pred rokom 1526,
- obsahuje informácie, ku ktorým je obmedzený prístup,

c) by pri štúdiu mohlo dôjsť k jeho poškodeniu alebo možnosti jeho poškodenia.

§ 13 – Obmedzenie prístupu

- (3) Archív obmedzí prístup k archívnym dokumentom, ak
- d) by tým mohlo dôjsť k ich poškodeniu alebo možnosti ich poškodenia,

ČASŤ 1

Základné okruhy problémov, ktoré je potrebné riešiť v súvislosti s dodržiavaním nového zákona v oblasti prístupu k archívnym dokumentom z hľadiska ich ochrany

Táto časť koncepcie komplexnej ochrany archívnych dokumentov v Slovenskej republike si kladie za úlohu nastoliť otázky a problémy, ktoré je potrebné riešiť v súvislosti s dodržiavaním nového zákona v oblasti prístupu k archívnym dokumentom z hľadiska ochrany archívnych dokumentov.

§ 12 – Podmienky prístupu k archívnym dokumentom

(3) Archív predkladá na štúdium originál archívneho dokumentu iba výnimočne;

kópiu archívneho dokumentu predkladá vždy, ak

(a) ide o archívny dokument, ktorý vznikol pred rokom 1526,

(b) obsahuje informácie, ku ktorým je obmedzený prístup,

(c) by pri štúdiu mohlo dôjsť k jeho poškodeniu alebo možnosti jeho poškodenia.

Aby archív dodržiaval tento paragraf príslušného zákona - t.j. najmä predkladať vždy kópiu archívneho dokumentu, ktorý vznikol pred rokom 1526 - na riešenie prvej fázy tohto problému je nevyhnutné:

- kvantifikovať množstvo, formát a druh dokumentov do roku 1526 vo všetkých štátnych archívoch na Slovensku, ktoré je potrebné začať okamžite spracovávať tak, aby sa systematicky vyhotovovali z nich konzervačné kópie (mikrofilm) a zároveň študijné kópie (mikrofilm alebo elektronická forma), ktoré by sa vždy poskytovali žiadateľovi na štúdium, resp. z ktorých by sa vyhotovovali kópie požadovaných dokumentov.
- Na základe zistených údajov vypracovať projekt vyhotovovania konzervačných a študijných kópií dokumentov – najprv do roku 1526 a potom i všetkých ostatných dokumentov, najmä novodobých dokumentov na nekvalitnom kyslom papieri od polovice 19. storočia väčšinou formátu A4 -

s rešpektovaním zásady, že konzervačná kópia bude vyhotovená na čiernobiely mikrofilm, ktorý bude uložený – tak ako všetky konzervačné kópie – v špeciálnych priestoroch určených na takéto účely. Študijné kópie sa budú vyhotovovať buď v podobe ďalších mikrofilmových kópií alebo v digitálnej forme. Vypracovaný projekt na základe relevantných údajov o požiadavkách na využívanie uvedených dokumenty, ale i s ohľadom na skoré elektronické prepojenie všetkých archívov a možnosti výmeny informácií elektronickou formou, určí podobu študijných kópií a poukáže i na finančné, technické a personálne nároky na vyhotovovanie príslušných kópií, ich spracovávanie, uloženie a evidenciu až po konečné vyhľadávanie relevantných informácií koncovými užívateľmi - či už archivármi alebo bádatelmi či širokou verejnosťou na internete.

- Projekt by mal počítať s maximálnym využitím dostupnej mikrosnímkovacej a kopírovacej fotografickej techniky v archívoch a zároveň brať do úvahy i možnosti využívania dodávky v rámci služieb

za presne stanovených podmienok a kritérií.

- Projekt by mal súčasne riešiť aj vyhotovovanie študijných kópií z už hotových konzervačných mikrofilmových kópií, ktoré sa nachádzajú jednak v Slovenskom národnom archíve, jednak v niektorých ďalších slovenských archívoch.

- V súčasnosti sa popri mikrofilmovej technike stále viac presadzuje technika elektronická. Základná myšlienka jej využitia je práca v reálnom čase znamenajúca prakticky okamžitý prístup k danej informácii, ďalej simultánna práca umožňujúca paralelný prístup viacerých používateľov naraz doplnená o prácu v počítačových sieťach s možnosťou prístupu z rôznych lokalít či hraníc bez bariér. Sumárne teda môžeme hovoriť o operatívnom prístupe k informáciám.

Jednoznačne to predpokladá nevyhnutnosť vybudovania aj elektronického spojenia celej archívnej siete, ktoré umožní využívať každému archívu už dostupné informácie v elektronickej podobe a komunikovať formou elektronickej pošty, ktorá sa stáva

nevyhnutnou súčasťou modernej celosvetovej komunikácie. Treba konštatovať, že mnohé dožiadania - najmä z ďalekého zahraničia sa práve takýmto spôsobom dostávajú do Slovenského národného archívu vo zvýšenej miere, často odosielateľ uverejňuje len svoju elektronickú adresu. V prípade potreby ich odstúpenia na vybavenie iným archívom v SR je preto nevyhnutný aj takýto druh komunikácie.

- Je však jasné, že voči mikrofilmu nejde o technológiu alternatívnu, ale o technológiu paralelnú. Dnešná výpočtová technika (ani médiá ani zariadenia) nedokážu bez patričnej inovácia a updatovania zabezpečiť dlhodobé uchovávanie informácií (napr. 100 rokov a viac), čo je prednosťou mikrofilmovej technológie. Svedčí o tom aj informácia o konverzii elektronických údajov zo sčítania ľudu v USA na mikrofilm, ktorý sa bude do elektronickej podoby konvertovať po uplynutí príslušnej časovej lehoty vyše 70 rokov (pozri Fórum archivárov, roč. 13, č. 3, Marec 2001, s. 13-15, Hanus, J.: Blíži sa sčítanie ľudu - čo na to hovoria archivári?). Odborníci na svete sa dnes zhodujú v názore, že mikrofilmové médiá sa uplatňujú

tam, kde sa kladie dôraz na dlhodobé uchovanie informácií na nich uložených.

- V súvislosti s poskytovaním študijných mikrofilmov by sa mala centrálnie riešiť situácia vybavenia študovní čítačkami na mikrofilmy tak, aby v každom archíve bolo možné študovať mikrofilmy namiesto originálnych dokumentov. Zároveň je potrebné postupné vybavovanie študovní čítacími zariadeniami spojenými s možnosťou okamžitého vyhotovenia kópií z mikrofilmov na normálnom papieri formátu A4 suchou cestou (reader-printer); tieto zariadenia by mali byť vybavené samoobslužným zariadením na vyhotovovanie kópií (automat na mince alebo kartu, ktorú by bolo možné zakúpiť v príslušnom archíve). Týmto spôsobom by sa podstatne odbremenila obslužná činnosť archivárov (fotografov), ktorí by sa mohli venovať inej činnosti.
- súčasne s týmto procesom by mal prebiehať aj proces postupného sprístupňovania vybraných údajov z kariet ELAF a archívnych pomôcok sústredených pre celé Slovensko na OA SS MV SR k archívnym

dokumentov elektronickou formou tak, aby inventáre zo všetkých štátnych slovenských archívov boli časom dostupné pre záujemcov na internetovej sieti. Táto problematika by mala byť riešená buď formou ďalšieho projektu ako stavebnicová dostavba alebo v rámci jedného projektu riešenia vyhotovovania a poskytovania konzervačných a študijných kópií. Táto etapa musí riešiť aj elektronické prepojenie študovní archívov a ich technického vybavenia tak, aby na každom mieste bolo možné dostať sa k tým informáciám celoslovenského charakteru, ktoré sú už dostupné v elektronickej forme v hociktorom archíve.

- Zároveň riešiť vzájomné prepojenie informácií o kultúrnom dedičstve SR najmä s rezortom kultúry, ale aj zapájania sa SR do spoločných projektov s ČR, Maďarskom, Rakúskom a Poľskom pri sprístupňovaní a ochrane dokumentov nadnárodného významu.

Je len logické, že v tejto súvislosti s týmito aktivitami bude treba prehodnotiť a riešiť aj situáciu v potrebe personálneho zabezpečenia tejto oblasti odborníkmi špe-

cializujúcimi sa na horeuvedené činnosti.

ČASŤ 2

Základné okruhy problémov, ktoré je potrebné riešiť v súvislosti s dodržiavaním nového zákona v oblasti preventívnej ochrany a priestorových podmienok z hľadiska ochrany archívnych dokumentov

Táto časť koncepcie komplexnej ochrany archívnych dokumentov v Slovenskej republike si kladie za úlohu nastoliť otázky a problémy, ktoré je potrebné riešiť v s dodržiavaním nového zákona a príslušnej vyhlášky v oblasti preventívnej ochrany a priestorových podmienok z hľadiska ochrany archívnych dokumentov.

- Základnou úlohou v tejto oblasti by malo byť vypracovanie metodickéj smernice (usmernenie, materiálu ...), ktorej predmetom by bola - v zmysle príslušnej vyhlášky - preventívna ochrana a priestorové podmienky, ich posudzovanie v jednotlivých archívoch a registratúrnych strediskách, meranie a vyhodnocovanie príslušných parametrov podľa vyhlášky ako aj vypracovávanie opatrení na nápravu v prípade nedodržiavania týchto parametrov;

- v tejto súvislosti by sa malo sledovať a vyhodnocovať dodržiavanie predmetnej vyhlášky najmä z hľadiska vyhotovovania záznamov na nosiči zabezpečujúcim ich trvanlivosť;
- vhodnosť a zabezpečenie priestorov a ochrana pred odcudzením, požiarom a vodou; ich posudzovanie v jednotlivých archívoch a registratúrnych strediskách, meranie a vyhodnocovanie príslušných parametrov podľa vyhlášky ako aj vypracovávanie opatrení na nápravu v prípade nedodržiavania týchto parametrov;
- vhodnosť a vybavenie ukľadacích priestorov, ale aj vhodné podmienky na štúdium archívnych dokumentov;
- na základe zistených skutočností je potrebné - okrem príslušného metodického materiálu - vypracovať aj hodnotenie súčasnej situácie, ako aj projekt postupného kvalitatívneho a technického dobudovania archívov tak, aby tieto zodpovedali príslušným legislatívnym opatreniam v uvedenej oblasti, ale aj požiadavkám sumarizovaným v činnosti ďalších špecializovaných inštitúcií v tejto oblasti, napríklad

Výboru pre archívne budovy
Medzinárodnej rady archívov.

ČASŤ 3

Základné okruhy problémov, ktoré je potrebné riešiť v súvislosti s dodržiavaním nového zákona v oblasti ochrany archívnych dokumentov pred degradačnými činiteľmi a pri vystavovaní

Táto časť koncepcie komplexnej ochrany archívnych dokumentov v Slovenskej republike si kladie za úlohu nastoliť otázky a problémy, ktoré je potrebné riešiť v s dodržiavaním nového zákona a príslušnej vyhlášky v oblasti ochrany archívnych dokumentov pred degradačnými činiteľmi a pri vystavovaní.

- Vzhľadom na to, že vonkajšie degradačné činitele fyzikálne (najmä teplo, vlhkosť, optické žiarenie a prašnosť), chemické (najmä oxidy síry, oxidy dusíka a ozón) a biologické (mikrobiologické znečistenie) sa hlavnou mierou môžu podieľať na degradácii archívnych dokumentov je nevyhnutné vypracovať metodiku ich merania, posudzovania a vyhodnocovanie v zmysle príslušných legislatívnych ustanovení;

- Znamená to, že príslušné laboratórium bude musieť byť dostatočne technicky a personálne vybavené tak, aby mohlo uvedené parametre merať a vyhodnocovať a pripravovať podklady pre rozhodovacie konanie v rámci dodržiavania príslušných legislatívnych opatrení – projekt musí rozpracovať a pripraviť technické, personálne a finančné potreby na vybudovanie takéhoto pracoviska;
- Súčasne bude potrebné centrálna a jednotne zariadiť archívy nevyhnutným prístrojovým vybavením na sledovanie a zaznamenávanie potrebných parametrov daných príslušnou vyhláškou.

ČASŤ 4

Základné okruhy problémov, ktoré je potrebné riešiť v súvislosti s dodržiavaním nového zákona v oblasti konzervovania a reštaurovania archívnych dokumentov

Táto časť koncepcie komplexnej ochrany archívnych dokumentov v Slovenskej republike si kladie za úlohu nastoliť otázky a problémy, ktoré je potrebné riešiť v s dodržiavaním nového zákona a príslušnej vyhlášky v oblasti konzervovania a reštaurovania archívnych dokumentov.

- Bude nevyhnutné vypracovať koncepciu z celoslovenského pohľadu so zameraním na určenie priorít konzervovania z hľadiska významu dokumentov a ich fyzického stavu;
- To znamená približné zmapovanie reálneho stavu a potrieb z hľadiska konzervovania a reštaurovania, ale aj z pohľadu ako technického tak aj personálneho vybavenia archívov; v súvislosti s vývojom v tejto oblasti spracovať aj projekt priestorového, technického a personálneho rozvoja v strednodobom časovom horizonte;
- V súčasnosti sa touto činnosťou v plnom rozsahu zaoberá jediné pracovisko v Slovenskom národnom archíve - v prípade vybudovania ďalšieho pracoviska (či ďalších pracovísk) by to znamenalo na základe posúdenia odbornej úrovne jednotlivých pracovísk aj vypracovanie a určenie priorít z hľadiska významnosti konzervovaných a reštaurovaných dokumentov;
- V prípade potreby bude nevyhnutné v blízkej budúcnosti zvažovať aj prípadné možnosti a podmienky konzervovania a reštaurovania (alebo istých vybraných prác) na

pracoviskách archívov a/alebo formou dodávateľských služieb (certifikovaných za prísne a presne stanovených podmienok);

- Za nevyhnutné považujeme rozvoj a spoluprácu s podobnými pracoviskami v oblasti pôsobenia ministerstva kultúry, ale aj vedeckými pracoviskami či už Fakultou chemickej a potravinárskej technológie STU, Vysokou školou výtvarných umení, niektorými ústavmi Slovenskej akadémie vied, ale i ďalšími zahraničnými pracoviskami, pretože problémy ochrany, konzervovania, reštaurovania a aplikovaného výskumu sú interdisciplinárne a nadnárodné; iba takouto spoluprácou je možné dosahovať a zlepšovať kvalitatívne parametre v uvedenej oblasti;
- § 12 – Podmienky prístupu k archívnym dokumentom
(3) Archív predkladá na štúdium originál archívneho dokumentu iba výnimočne; kópiu archívneho dokumentu predkladá vždy, ak
(c) by pri štúdiu mohlo dôjsť k jeho poškodeniu alebo možnosti jeho poškodenia.

V tejto súvislosti je potrebné zvážiť obmedzenie prístupu k archívnemu

dokumentu a prípadné zamedzenie prístupu by v konfliktných prípadoch malo byť dokladované aj odborným posudkom na to určeného pracoviska, ktoré možnosť poškodenia potvrdí alebo vylúči - čo by minimalizovalo osobný postoj rozhodovateľa v tejto oblasti; znamená to vyriešiť aj certifikáciu takéhoto pracoviska a oprávnenosť jeho konania v uvedených situáciách.

- Doriešiť oblasť financovanie prác v oblasti ochrany, konzervovania a reštaurovania na pracoviskách archívu pre iné inštitúcie štátneho či súkromného charakteru pretože Zákon č. 395/2002, § 8 Práva a povinnosti vlastníka archívneho dokumentu uvádza, že

(1) Vlastník archívneho dokumentu je oprávnený

c) požiadať ministerstvo o zabezpečenie konzervovania alebo reštaurovania archívneho dokumentu; náklady na konzervovanie alebo reštaurovanie uhrádza vlastník archívneho dokumentu,

(2) Vlastník archívneho dokumentu je povinný

b) zabezpečovať ochranu archívneho dokumentu, najmä

konzervovanie alebo reštaurovanie archívneho dokumentu, ak to vyžaduje jeho fyzický stav.

Z á v e r

Rozpracovanie uvedených námetov komplexnej ochrany archívnych dokumentov v Slovenskej republike (KOKOCAD) sa musí stať nevyhnutne predmetom tímovej práce niekoľkých pracovných skupín odborníkov z oblasti ochrany archívnych dokumentov, expertov z oblasti informačných a reprografických technológií, ale aj ekonomických a právnych poradcov pre uvedenú oblasť. Len spojeným úsilím všetkých zúčastnených bude možné predložiť reálne a odborne fundované projekty a kvalifikovane argumentovať ich potrebu a realizáciu v Slovenskom archívniectve.

Predložený materiál si vôbec nenárokujú podať vyčerpávajúcim spôsobom všetky námety na spracovanie v predmetnej oblasti - jeho úmyslom je predovšetkým iniciovať vypracovanie reálnych projektov, ktoré umožnia dodržiavanie nových legislatívnych úprav týkajúcich sa slovenského archívniectva - už prijatého Zákona č. 305/2002 zo 17. mája 2002 o archívoch a registratúrach

a o doplnení niektorých zákonov - a pripravovanej Vyhlášky Ministerstva vnútra Slovenskej republiky, ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o archívoch a registratúrach a o doplnení niektorých zákonov.

Sú to práve tie legislatívne opatrenia, ktoré si predsavzala vypracovať a predložiť na schválenie

predovšetkým samotná archívna komunita preto, aby mohla účinnejšie a kvalitnejšie presadzovať svoje zámery a plnenie základných povinností - preberať, evidovať, ochraňovať a sprístupňovať archívne dokumenty ako súčasť národného kultúrneho dedičstva a bohatstva.

Bratislava 15. 11. 2002

Ing. Jozef Hanus, CSc.

vedúci oddelenia archívnej ochrany

P.S.

Budem povďačný za všetky pripomienky, námety, nápady i kritiku k predloženému materiálu.

Kontakt: telefón 02 - 62801189, 02 - 62801181 , -3, -5

e-mail: hanus@snarchiv.sk

Naši jubilanti:

K životnému jubileu srdečne gratulujeme a prajeme veľa zdravia, šťastia, osobných a pracovných úspechov našim kolegyniam:

Elizaveta Katonová

SNA Bratislava

Mária Štepková

ŠÚBA Banská Štiavnica

Prijemné prežitie

vianočných sviatkov

a v novom roku

veľa zdravia,

radosti, osobných

a pracovných

úspechov

Vám želá redakcia

Fóra archivárov

Vydáva Spoločnosť slovenských archivárov 10 x ročne

Redakčná rada: V. Nováková, L. Vrteľ, J. Hanus, Z. Kollárová, I. Graus,

V. Hrtánková, V. Morišová

Technická úprava: ŠOKA v Šali, J. Benciová

Náklad: 380 ks

Povolilo: MK SR 1472/96